

Matei Păun – interviu FUN – noiembrie 2022

Matei Păun, partener fondator Black Sea Fund: „Dacă ne raportăm corect la eșec, putem să-l acceptăm și să-l depășim. Implicit, ne este mai ușor să ne asumăm riscuri”

Pe Matei Păun, cuvintele precum investiții, riscuri și eșec nu îl sperie. Dimpotrivă, le consideră o parte firească a oricărei traiectorii.

Apreciază „franchețea brutală”, este un om prezent, ancorat, care preferă să aprecieze starea de fapt în loc să tânjească după altceva. Iubește să dea aripi oamenilor, proiectelor și ideilor în care crede.

Matei consideră că eșecul este cea mai bună lecție, iar atunci când i se întâmplă, preferă să rămână curios și pozitiv.

Îi poți asculta poveștile lui Matei în cadrul evenimentului Fuckup Nights, pe 24 noiembrie, la Refugiu Urban. Până atunci, iată un preview!

1. Te vedem des pe mare. Ce ai învățat de la mare și îți folosește în investiții?

Ce m-a învățat marea este că poate fi foarte periculoasă. Poate ucide, poate fi înșelătoare. Evident că poate fi foarte frumoasă, îți poate dăruia foarte multă satisfacție, dar e imprevizibilă și poate fi fatală. E la fel ca în viață - noi credem că suntem proprii noștri stăpâni, că avem puterea de a decide, de a determina mersul lucrurilor, dar asta este corect doar într-o oarecare măsură. De fapt, șansa, sau neșansa, sunt factori absolut determinanți, care, inevitabil, își vor spune cuvântul.

Și e important să înțelegem că, la fel cum e important să respecti marea și să nu faci presupuneri, la fel trebuie să ai respect și pentru șansă. Ne poate fi de mare ajutor să înțelegem și să acceptăm acest lucru. Pe mare există vânt, iar vântul trebuie respectat. Posibilitatea ca totul să se schimbe mâine este reală și trebuie acceptată și respectată. Este important să vedem această realitate, pentru că dacă o vedem ne ajută să abordăm lucrurile corect, să procedăm corect. Asta pune lucrurile în perspectivă, iar dacă nu ai perspectivă nu ai nimic. Dacă tot vorbim de mare, iată, ancora, pentru mine, este perspectiva, să știi cum să cauți să te raportezi corect și obiectiv la situație.

2. Călătorești mult. Care e cel mai frumos loc din lume, pentru tine. De ce?

Cel mai frumos loc este întotdeauna locul în care mă aflu la momentul respectiv. Întotdeauna caut să văd frumusețea, bucuriile și avantajele locului în care mă aflu. În

general, sunt destul de prezent, sunt mai puțin genul de om care tânjește după una sau alta.

3. Ce e frumos la munca de investitor? Care-ți sunt bucuriile?

Frumosul este munca cu oamenii, să lucrez cu antreprenorii, iar bucuria este să reușesc să le dau aripi – să dau aripi oamenilor, proiectelor sau inițiativelor. Eu cred că problema principală a românului este frica, pe care trebuie să învățăm să o depășim. Iar pentru a face asta, trebuie să învățăm să acceptăm riscurile. Orice succes este construit pe acceptarea ideii că riști și că s-ar putea să-ți iasă, să nu-ți iasă cum vrei, sau să nu-ți iasă deloc. În general, oamenii au o problemă cu eșecul și cu ideea de a nu reuși sau de a fi *arătați cu degetul*. În România, stigma aceasta este chiar mai mare decât în alte părți. Prin urmare, este important să ne raportăm corect la eșec, pentru că dacă ne raportăm corect la eșec, putem să-l acceptăm și să-l depășim. Implicit, așa ne va fi mai ușor să ne asumăm riscuri.

4. Ce cred oamenii despre cum e să fii investitor și nu e adevărat? Un adevăr neștiut despre munca de investitor, care ar fi?

Oameni nu cunosc și nu înțeleg munca psihologică pe care o duce un investitor. Foarte mult din munca pe care o face un investitor constă în construirea de relații cu oamenii. Iar aceasta chimie, această magie, nu se regăsește în niciun Excel. Cred că prea mulți oameni se gândesc la munca de investitor ca fiind o muncă bazată mai ales pe Excel-uri și pe formule. În realitate, acest din urmă aspect nu reprezintă mai mult de 15%. Inteligența emoțională e mult mai importantă pentru succesul activității unui investitor. Excel-urile nu sunt greu de făcut, oricine poate popula un tabel cu cifre și calcule. Secretul este să impactivezi realitatea în așa fel încât realitatea să fie fidelă cifrelor.

Astfel, ca investitor, trebuie să știi să-i motivezi pe oameni să-și asume anumite cifre, ținte sau provocări. De asemenea, trebuie să știi să-i susții, să-ți asumi rolul unui antrenor, să-i ascuți, să înțelegi ce ți se spune și ce nu ți se spune și să ai o comunicare cât mai onestă, fructuoasă și utilă, să înțelegi unde are antreprenorul nevoie de susținere, de ajutor, unde trebuie întărit. Degeaba ai un excel bun, dacă nu ai capacitatea să-i motivezi pe oameni să-l implementeze, să înțelegi când apar deviații, să-i susții. Când lucrurile nu stau bine, e important să nu te superi, să nu dai cu pumnul în masă, ci să vii cu empatie, care te ajută să înțelegi mai bine și să vii cu soluții mai aplicate. Astfel se creează încredere, care conduce la o comunicare onestă, sinceră.

5. Cum ajungi un bun investitor? Care sunt calitățile unui investitor bun?

E vorba de o combinație dintre gândirea rațională, ancorată în realitate, și o parte mai emoțională, mai soft. Și cred că puțini reușesc asta, majoritatea investitorilor de obicei sunt mai ancorați pe partea cantitativă – care are un rol important, desigur,

dar rolul acesta este mult mai limitat. Aș zice că este important ca un investitor să stăpânească bine ambele zone și să se poată poziționa cât mai onest și mai obiectiv la proiectele, parteneriatele și relațiile pe care le are, pentru a veni cu idei, feedback și soluții utile, acționabile. Iar pentru asta e nevoie de multă autenticitate și independență – trebuie să poți să te detașezi și să te privești pe tine însuși de afară. În esență, vorbim despre latura umană a lucrurilor, care nu poate lipsi din activitatea unui investitor.

6. Care e secretul rezilienței, pentru tine?

Reziliența ține de perspectivă, de cum te raportezi la lucruri, iar asta depinde de context. E important să te raportezi corect la ceea ce ți se întâmplă. Pierdem din reziliență când pierdem din context. Și atunci nu ne mai raportăm corect la o problemă și ne ia valul, nu ne mai simțim stăpâni pe ceea ce se petrece. Dacă ne întoarcem la analogia cu marea, ca să poți naviga trebuie să fii conștient de unde te afli în spațiu, trebuie să nu te păcălești, pentru că păcăleala te duce la moarte. Nu te poți raporta incorect la o furtună. Iar pentru toate acestea e nevoie de smerenie.

7. Cum recunoști o oportunitate de investiție? Care sunt semnele?

Dacă e s-o luăm simplist, este vorba de două aspecte: partea cantitativă (care constă într-o analiză teoretică a situației) și analiza emoțională (este important ca echipa de antreprenori să fie formată din oameni echilibrați, cu care investitorii să poată trece printr-o furtună).

8. Ce te-a învățat eșecul despre tine?

Că sunt om, că eșecul face parte din viață, că fără eșec nu ar exista succes, că eșecul e cea mai bună lecție. Eșecurile prin care am trecut au avut impact constructiv asupra filosofiei mele de viață. În mod clar, eșecurile au avut un rol important în a-mi descoperi smerenia și limitările, pe care orice om le are, precum și reziliența, convingerile.

9. Asști la/auzi despre eșecul cuiva. Care-i primul tău gând, ce îți vine să-i spui?

Abordarea mea este pozitivă, eșecul îmi trezește empatia și mă incită la curiozitate. Mereu caut să văd ce putem învăța din ce s-a întâmplat. O experiență trăită de altcineva poate fi la fel de plină de învățăminte ca o experiență trăită de tine.

10. Care e sfatul tău pentru umanitate?

Să-și păstreze umanitatea.

Îl poți vedea live pe Matei Păun în cadrul Fuckup Nights, pe 24 noiembrie, la Refugiu Urban din București, începând cu ora 19. Biletele se pot cumpăra [online](#).